

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	18.11.2025 14:35:11 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (6 sivua)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

PL 156

60101 Seinäjoki

kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: EPOELY/2296/2023

Metsähallituksen lausunto luonnonsuojelulain 35 § mukaisesta arvioinnista koskien Paulakankaan tuulivoimahankkeen vaikutuksia Varisnevan Natura-alueeseen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on kuuluttanut Paulakankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostuksen). YVA-menettelyssä tarkastellaan hanketta, jossa alueelle toteutetaan 15 (VE1) tai 9 tuulivoimalaa (VE2). Voimalat liitetään sähköverkkoon maakaapelilla noin 2,5 km alueelta etelään sijaitsevalla Kärppiön sähköasemalla. Osana hankkeen YVA-menettelyä Paulakankaan tuulivoimahankkeen vaikutuksista Varisnevan Natura-alueeseen (FI0800015, SAC). Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista maanhaltijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena.

Varisnevan Natura-alue on pääosin Metsähallituksen Luontopalveluiden hallinnassa. Alue on perustettu soidensuojelualueeksi asetuksella VnA 801/1985, jolla säädetään myös alueen rauhoitusmääräyksistä. Varisneva on keidassuo, joka sisältää sekä konsentrisia että eksentrisiä osia. Natura-alueen suojeluperusteena on Natura-tietolomakkeen mukaan kolme luontodirektiivin luontotyyppiä (7110, 9010 ja 91D0). Luontotyyppien lisäksi alueen pesimälinnusto on monimuotoinen.

Laadittu Natura-arviointi (Ramboll Finland, 10.9.2025)

Arvioinnin asianmukaisuus ja kohdentaminen

Natura-arviointii toteutettiin tuulivoimahankkeita koskevien tutkimustulosten lisäksi seuraaviin tietolähteisiin tukeutuen: 1) Varisnevan Natura-tietolomake, 2) valtion suojelualueiden biotooppikuviot (Metsähallitus) ja lajihavainnot (Lajitietokeskus), 3) Paulakankaan YVA-menettelyssä tehdyt luontoselvitykset ja maastohavainnot, sekä 4) muiden tuulivoimahankkeiden YVA- ja kaavaprosessien aineistot ja linnustovaikutusten seurantamateriaalit.

Natura-arvioinnissa vaikutuksia tarkastellaan alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin sekä pesimälinnustoon. Natura-alueen linnustovaikutukset arvioitiin Ramboll Finland Oy:n alueella vuosina 2009 ja 2021 toteuttamien linjalaskentojen pohjalta, minkä lisäksi arvioinnissa hyödynnettiin alueelta tehtyjä lintuhavaintoja. Arvioinnin mukaan Varisnevan linnustoa on kartoitettu useaan otteeseen, joten alueen lajistosta ja siinä tapahtuneista muutoksista on muodostunut hyvä kuva. Varisnevan linnustossa ei tapahtunut vuosien 2009–2012 välillä merkittävää muutosta.

Vaikutukset luontodirektiivin luontotyyppeihin

Arviodussa hankkeessa tuulivoimalat ja niiden edellyttämät rakenteet sijoittuvat Natura-alueen ulkopuolelle, jolloin hankkeesta ei arvioida aiheutuvan suoria elinympäristömenetyksiä alueen luontotyypeille. Arvioinnin mukaan hanke voi kuitenkin vaikuttaa luontotyyppeihin reunavaikutuksen lisääntymisen sekä pintavesivaikutusten kautta.

Natura-arvioinnin mukaan kuusi tuulivoimalapaikkaa sijoittuu alle kilometrin etäisyydelle Natura-alueesta, muut tätä kauemmaksi. Voimalapaikoilta 3, 4, 5, 9 ja 11 vedet virtaavat ojaverkostoa pitkin etelään ja voimalapaikalta 10 pohjoiseen Natura-alueen reunaosaa kohti. Vesi kulkee ennen Natura-alueen reunalle pääsyä pitkän matkan, minkä vuoksi veden mukana kulkevan laskeuman arvioidaan ehtivän suodattua. Myös rakennettavien teiden osalta vesien kulkusuunta on poispäin Natura-alueesta. Hankkeen ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin, koska rakentamisalueet jäävät virtaus- ja valumasuunnassa Natura-alueen länsipuolelle. Myös etäisyys muodostuu niin pitkäksi, ettei hydrologisia vaikutuksia tai pölyvaikutuksia arvioida aiheutuvan.

Vaikutukset pesimälinnustoon

Natura-arvioinnin mukaan tuulivoimahanke voi vaikuttaa linnustoon 1) tuulivoimaloiden ja niiden oheisrakenteiden aiheuttamien elinympäristömuutosten, 2) lintujen pesimä- ja ruokailualueisiin, niiden välisiin yhdyskäytäviin sekä muuttoreitteihin kohdistuvien häiriö- ja estevaikutusten, sekä 3) törmäysvaikutusten kautta.

Natura-arvioinnissa vaikutuksia linnustoon arvioidaan kurjen, laulujoutsenen, kapustarinnan, liron, mustaviklon, varpuslintuihin (erityisesti hömötiainen) ja teeren osalta. Arvioinnin mukaan tuulivoimaloiden aiheuttama häiriö voi johtaa kurjen pesimäalueiden siirtymiseen ja siten pienentää lajin levinneisyysaluetta Natura-alueella (vaikutus kohtalainen). Tutkimusten mukaan alle 500 metrin etäisyydellä voi

varovaisuusperiaatteen mukaisesti olla heikentäviä vaikutuksia kurjelle. Muiden lajien osalta vaikutukset arvioida vähäisiksi tai niitä ei aiheudu.

Yhteisvaikutukset

Natura-arvioinnin yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioidaan Paulakankaan tuotantoalueen lisäksi Paskoonharjun, Bredåsenin ja Paukkakorpi/Pahkanevan tuulivoima-alueet, joista Paskoonharju on jo rakennettu.

Natura-arvioinnin mukaan tuulivoimahankkeiden aiheuttama metsäpinta-alan pieneminen ja pirstoutuminen, häiriötekijöiden lisääntyminen ja törmäyskuolleisuus kohdistuvat todennäköisesti voimakkaimmin asuttamattomia alueita suosiviin lajeihin. Näitä ovat mm. päiväpetolinnut, pöllöt ja kanalinnut. Varisnevan Natura-alueen linnustoon kohdistuvat em. vaikutuksista lähinnä häiriö- ja estevaikutukset sekä törmäysriskit kurjelle, teerelle ja kahlaajille. Lisäksi Paulakankaan hankkeen arvioidaan yhdessä muiden tuulivoima-alueiden kanssa vaikuttavan lintujen lentoreitteihin. Vaikutusta ei kuitenkaan arvioida merkittäväksi kyseisten lajien kannalta. Myöskään alle 45 dB jäävän melun ei arvioida muodostuvan merkittävää yhteisvaikutusta Natura-alueen luontoarvoille. Arviossa huomioidaan se, että Varisnevan lajistoon ei kuulu pöllöjä, jotka voivat olla muita lintuja herkempiä äänivaikutuksille.

Linnuston osalta yhteisvaikutuksia voi kohdistua lajeihin, joilla on laaja elinpiiri ja jotka liikkuvat myös Natura-alueen ulkopuolella. Tällaisia ovat esimerkiksi suuret petolinnut. Varisnevan Natura-alueella ei kuitenkaan tiedossa suurien petolintujen pesäpaikkoja.

Vaikutusten lieventämistoimenpiteet

Arvioinnin mukaan vaikutuksia kurkeen on mahdollista lieventää pysäyttämällä tuulivoimalat linnun läheystyössä tai voimaloiden määrän vähentäminen ja siirtäminen kauemmas Natura-alueesta. Vaihtoehdon VE2 vaikutukset arvioidaan pienemmiksi kuin VE1, koska voimaloita on siinä vähemmän ja ne sijoittuvat kauemmas Varisnevan suoluontotyypeistä ja kurjen pesimäalueista. Siirtämällä lähimmät voimalapaikat kauemmas voidaan vähentää kurjelle aiheutuvia vaikutuksia.

Natura-arvioinnissa todetaan lisäksi, että tuulivoimahankkeiden vaikutuksia voidaan lieventää ajoittamalla rakennustyöt aktiivisen pesintäkauden ulkopuolelle sekä sijoittamalla voimalat mahdollisimman tiivistä. Muita keinoja ovat mm. roottoreiden pysäyttäminen muuttohuippujen ajaksi, suppilomaisten voimalamuodostelmien välttäminen sekä tuulivoimaloiden, niiden rakenteiden sekä sähkönsiirron sijoittelu välttäen luontoarvoiltaan tärkeitä kohteita. Lisäksi Natura-arvioinnissa suositellaan

seuraamaan Paulakankaan tuulivoimahankkeen vaikutuksia Natura-alueen linnustoon hankkeen toteuttamisen jälkeen.

Johtopäätökset

Natura-arvioinnin mukaan Paulakankaan tuulivoimahanke ei vaikuta Varisnevan suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin, eikä rakentamisesta aiheudu suoria muutoksia suolintulajien käyttämiin elinympäristöihin. Hankkeella voi kuitenkin olla kohtalaisia vaikutuksia kurkeen. Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia Varisnevan Natura-alueen suojeluperusteisiin. Natura-arvioinnin mukaan Paulakankaan tuulivoimahanke ei merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja, joiden perusteella Varisneva on sisällytetty osaksi Natura-verkostoa. Lieventävien toimenpiteiden jälkeen (siirtämällä lähin tai lähimmät voimalapaikat kauemmas Natura-alueesta) voidaan vähentää myös vaikutuksia kurkeen, joka on Varisnevan luontotyypeille tyypillinen lintulaji.

Metsähallituksen lausunto Natura-arvioinnista koskien Paulakankaan tuulivoimahankkeen vaikutuksia Varisnevan Natura-alueeseen (FI0800015, SAC)

Arvioinnin asianmukaisuus ja käytetty aineisto

Metsähallitus katsoo, että arviointi on toteutettu luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla ja siinä huomioidaan Varisnevan Natura-alueen suojeluperusteena olevat luontotyypit. Myös arvioinnin pohjana käytetty luontotyyppiaineisto on Metsähallituksen näkemyksen mukaan riittävä vaikutusten merkittävyyttä koskevien johtopäätösten tekemiseen.

Luontotyyppien lisäksi Natura-arvioinnissa arvioidaan hankkeen vaikutukset Varisnevan pesimälinnustoon. Metsähallitus huomauttaa, että Varisnevan Natura-alueen (SAC) suojeluperusteena ovat luontodirektiivin luontotyypit, eikä Natura-arvioinnissa ole siksi tarpeen käsitellä alueen pesimälinnustoa. Varisneva on kuitenkin Natura 2000 -verkoston lisäksi myös soidensuojelualue ja alueen pesimälinnusto on suojeltu soidensuojelualueen rauhoitusmääräysten nojalla. Tästä syystä hankkeen vaikutukset Varisnevan linnustoon olisi ollut Metsähallituksen näkemyksen mukaan selkeintä arvioida kokonaisuudessaan YVA-selostuksessa osana luonnonsuojelualueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia. Metsähallitus lausuu Paulakankaan tuulivoimahankkeen vaikutuksista Varisnevan pesimälinnustoon YVA-selostuksessa antamassaan lausunnossa.

Vaikutukset luontodirektiivin luontotyyppeihin

Metsähallitus katsoo, että vaikutuksia luontodirektiivin luontotyyppeihin on arvioitu riittävästi eikä hankkeesta aiheudu merkittäviä vaikutuksia Varisnevan Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin.

Vaikutukset alueen pesimälinnustoon

Metsähallitus katsoo, että, huomioiden Varisnevan Natura-alueen (SAC) suojeluperusteena olevat luontoarvot, vaikutukset pesimälinnustoon on Natura-arvioinnissa arvioitu riittävällä tavalla. Metsähallitus katsoo, että arviointi antaa linnuston osalta lisätietoa suunnitellun hankkeen vaikutuksesta Varisnevan soidensuojelualueeseen.

Metsähallitus katsoo Paulakankaan YVA-selostuksesta antamaansa lausuntoon viitaten, että suunniteltujen tuulivoimaloiden häiriö- ja estevaikutukset voivat vaikuttaa välillisesti Varisnevan herkimpiin suolajien (mm. kurki) sekä soidensuojelualuetta hyödyntäviin metsäympäristön lajeihin (mm. metsäkanalinnut). Metsähallitus katsoo, että vaikutukset Varisnevan suolinnustoon ovat suuremmat vaihtoehdossa VE1, jossa tuulivoimaloita sijoitetaan pohjois-etelä- suunnassa laajalle alueelle Varisnevan länsipuolelle. Vaikka suoria vaikutuksia voidaan VE1:ssäkin vähentää siirtämällä lähimmäksi Varisnevaa sijoittuvat tuulivoimalat (erityisesti voimalat 5, 9 ja 10) etäämmälle suoalueen rajasta, muodostaa VE1 tässäkin tapauksessa yhtenäisen tuotantoalueen Varisnevan länsipuolelle ja hankkeen häiriö- ja estevaikutukset ulottuvat todennäköisesti lähes koko suoalueelle.

Vaihtoehdossa VE2 voimalat sijoitetaan keskitetympin Varisnevan lounaispuolelle, minkä vuoksi vaihtoehdon vaikutukset ovat pienemmät. Vaihtoehdon VE2 osalta Metsähallitus esittää kuitenkin voimalan nro 5 siirtämistä ja sijoittamista esimerkiksi alueen etelä- tai lounaisosaan, jolloin tuotantoalueen etäisyyttä Varisnevasta pystytään kasvattamaan.

Johtopäätökset (ml. haitallisten vaikutusten lieventäminen)

Metsähallitus katsoo, että Natura-arviointi on laadittu luonnonsuojelulain mukaisella tavalla ja arvioinnissa alueen suojeluperusteena olevat luontoarvot. Metsähallitus katsoo, ettei hankkeella ole yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia Varisnevan Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin.

Metsähallitus katsoo, että hankkeen vaikutukset Varisnevan Natura-alueen linnustoon on arvioitu riittävällä tavalla ottaen huomioon, että alueen suojeluperusteena ovat luontodirektiivin luontotyypit. Metsähallitus katsoo samalla, että arviointi antaa linnuston osalta tärkeää tietoa hankkeen vaikutuksesta Varisnevan soidensuojelualueeseen, joka vastaa rajaukseltaan Natura-aluetta.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 18.11.2025

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus